

Ярослава Проковська

студентка 1 СТН курсу спеціальності «Підприємництво,

біржова діяльність та торгівля»

Науковий керівник: **Цвігун І.А.**,

д.е.н., доцент, завідувач

кафедри інформаційних технологій

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ДЕМОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ

Наявність взаємозв'язку демографічних та економічних процесів обумовлює необхідність визначення, спочатку в теоретичному, а потім і в практичному плані, оптимальних співвідношень між ними.

Суспільство, його соціальна та економічна база не є чимось сталим і незмінним. Взаємозв'язок різних компонентів суспільного розвитку є взаємозв'язок процесів, система динамічної рівноваги, а не комплекс незмінних, сталих форм. Тому необхідно говорити про взаємозв'язок процесів економічного та демографічного відтворення, а не про статичні пропорції [5, с.57].

Тобто, поняття «демографічний розвиток» тісно пов'язане з основними складовими терміну «економічний розвиток». Під економічним розвитком можна визначити зростання душевого доходу населення країни при одночасному дотриманні двох умов. Перша умова - скорочується, або зберігається незмінним число живуть за межею бідності, а друга умова - зберігається або зменшується ступінь нерівності у розподілі доходів у суспільстві.

Основним показником економічного становища населення є валовий внутрішній продукт (ВВП), який є досить надійним показником річного обсягу національного виробництва товарів і послуг - показником потужності ринкової

національної економіки. Тому при аналізі економічних чинників демографічної перш за все необхідно проаналізувати рівень ВВП та його динаміку. Економічне зростання буде виражено зростанням виробництва ВВП в абсолютному вимірі і на душу населення.

Низькі стандарти оплати праці не здатні забезпечити гідного рівня життя, оскільки напряму пов'язані з поширенням бідності серед працюючого населення та непрацездатних верств населення. Незадовільна оплата праці підриває мотивацію населення до економічної активності і перекреслює усі зусилля, спрямовані на покращення якості робочої сили.

Заробітна плата поєднує економічні і соціальні виміри життєдіяльності суспільства. Як економічне явище являє елемент витрат роботодавця та доходів працівника, а соціальне - умова життєзабезпечення більшості членів суспільства. Таким чином, заробітна плата є ланкою, що сполучає функції, які виконують в економічній (виробничій) діяльності праця і капітал, а також – їх інтереси [2; с.26-27].

Відмінною ознакою належної системи формування заробітної плати є те, що вона сприяє збільшенню реальної заробітної плати, тоді як зростання номінальної зарплати є відносно незначним. Зазвичай, відразу застерігається, що для стійкого зростання реальної зарплати потрібне підвищення продуктивності праці, але водночас – підкреслюється й те, що зростання реальної зарплати є стимулом для працівника до підвищення продуктивності. Соціальні гарантії на рівні Європейського Союзу - це питома вага оплати праці у ВВП на рівні 55-65%, співвідношення мінімальної заробітної плати і середньої заробітної плати не нижче 55%, а також зростання мінімальної заробітної плати відносно прожиткового мінімуму на працездатну особу більш як у 3 рази, середньої заробітної плати - відповідно у 5-6 разів, середньої пенсії відносно прожиткового мінімуму на особу, яка втратила працездатність, - близько 4 разів [3]

Саме низький рівень заробітної плати та проблеми з її виплати у працівників послаблюють мотивацію, знижують продуктивність праці,

перешкоджають накопиченню людського капіталу. Як свідчить міжнародний досвід головним суб'єктом у створенні гідних соціально-економічних умов для формування та реалізації висококваліфікованого трудового потенціалу країни має бути держава. Саме вона має здійснювати соціально-економічний захист населення через розподіл та перерозподіл ВВП на засадах соціальної справедливості шляхом встановлення обґрунтованих соціальних стандартів та гарантій конкретним демографічним групам [4; с.85].

Список використаних джерел

1. Цвігун І.А. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія/ І.А.Цвігун. -Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013.-400 с.
2. Заробітна плата в Україні на шляху до економічного зростання і добробуту (Аналітична доповідь Центру Разумкова) / Національна безпека і оборона. - №7 (118), 2010 – 77 с.
3. Балтачєєва Н. А. Українські соціальні стандарти та гарантії в контексті європейських орієнтирів соціального розвитку / Н. А. Балтачєєва // Формування ринкової економіки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; редкол.: О. О. Беляєв (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2010. – Спец. вип.: Соціально-трудова відносина: теорія та практика : у 3 т. – Т. 1. – С. 67-77.
4. Куліш О.А., Хімченко А.М. Особливості формування рівня життя населення України в сучасних умовах: роль держави та корпорацій // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2010. - №4. – с.82-88